

שער הזוהר - בולעטין #13

והמשכילים יזהירו כזוהר הרקיע

ארגון מוקדש לעורר על לימוד ספר הזוהר הקדוש, כמו שכתוב:
בחיבורא דא יפקון מן גלותא, וכל המעורר ללמוד זוהר הקדוש
מקרב בזה ביאת משיח צדקינו במהרה בימינו אמן

חודש תשרי תשס"א

בו יבואר גודל החיוב ללמוד וללמד הזוהר הקדוש והתיקונים, וחכמת האמת שחיבר התנא האלוקי רבי שמעון בר יוחאי זיע"א, שבו גילה סודות נפלאים אשר בתורתו ושמותיו הקדושים בהם העולם קיים, ועיי"ז תמלא הארץ דעה את ה' באמונה.

מעלתה - טהרתה - קדושתה - סגולתה

קובץ גדול מתלמוד בבלי ירושלמי, מדרשים, זוה"ק, תיקונים, רמב"ם, ראשונים ואחרונים, ספרי שו"ת, ספרי בעשטה"ק ותלמידיו, ספרי מוסר, ועוד. כללים יסודיים ועיקריים בענין לימוד הזוהר והתיקונים. דבריהם הקדושים חוצבים להבות אש, מלהיבים נפש האדם, מדריך ומורה דרך, להתמיד בלימוד הזוהר, ולסיים מידי שבוע בשבוע כל פרשת הזוהר.

אוסף ענקי במקצוע זה עדיין לא ראה אור הדפוס עד היום

תקותינו כי דבריהם הקדושים יעשו רושם בלבבות בני ישראל, וזה יהי פרי עמלי להביא הברכה לכל בית ישראל בכל מקום שהם.

בו יבואר גודל מעלת לימוד ספר הזוהר והתיקונים וסגולתו בזה ובבא

אסור ללמוד ספר הזוהר הקדוש בלי טהרת המקוה

- א. בהקדמת המהרח"ו לשער ההקדמות כותב וזה תוכן דבריו: הנה הטהרה היא תנאי הראשון ומוכרח ללימוד סתרי תורה וספר הזוהר בכל אופן, ואם הוא צריך טבילה ולומד בספר הזוהר בלי טבילה, יכול להסתכן בנפשו וליפול במחשבות של כפירה רח"ל.
- ב. ראה עוד בספר הקדוש מאור ושמש ריש פרשת אמור, עיין שם.
- ג. ובחוברת בקבציאל (מהרה"ג רבי יעקב הלל, גליון כד עמוד ש'): שגם יכול להסתכן בגופו ובמשפחתו רח"ל.

אם הוא צריך טבילה והוא אנוס שאין לו מקוה או שאינו יכול לטבול, אסור לו ללמוד בזוהר הקדוש

- ד. במאור ושמש שם, ובספר סור מרע חלק ועשה טוב אות א, ובהגהות מהרצ"א אותיות נד-ה, ובספר שלחן הטהור להגה"ק מקאמרנא סי' פח; אם הוא צריך טבילה והוא אנוס שאין לו מקוה או שאינו יכול לטבול, אסור לו ללמוד בזוהר, ויעסוק אז בחלק הנגלה של התורה, או בהרהור וכתובה, וחשוב שלפחות יקדים ליטול את ידיו ארבעים פעמים (כמבואר סדר ואופן הנטילה בספר מקוה ישראל ה'), ראה שם עוד עצות וזהירות).

החשיבות לטבול בהקדם האפשרי

בשער רוח הקודש דף ד ט"ד, כתב: יש להקדים את הטבילה בהקדם האפשרי, ועל כל פנים שלא לדחות את הטבילה ליום אחר. ופשוט שאין צריך הטובל הערב שמש כדי לעסוק בסתרי תורה, ומיד שטבל נטהר (עיין ברמב"ם הלכות אבות הטומאות פ"ו הט"ז ובכ"מ שם, ראה עוד ספר מקוה ישראל ה' חלק ב' באריכות).

גודל הענין להיזהר ליזהר בטבילת עזרא

א) כבר נתפשט ליזהר בטבילת עזרא (עי' או"ח סי' פ"ח) וכמו שהזהירו פוסקים וספרים ליזהר בו גם בזה"ז שיש בו מעלות עצומות לטהרת הגוף והנפש ומאריכין ימיו ושנותיו – להזהיר, ועוד יש בו תועלת עצומה הבאתיו בביאורים. ומדקדקין לקום בבוקר באופן שיעלה בידו לברך ברכת התורה וקרי"ש בזמנו אחר הטבילה במקוה. ובעש"ט הק' הזהיר מאד אף באונס ודוחק לטבול עכ"פ פעם אחת ולא יזיק לו המקוה וכיון שאין החתן יוצא יחידי מביתו יזמין את בר לווייתו באופן שיהי' לו פנאי לטבילה וקרי"ש ולא יצטרך לסמוך אדיעבד לקרות את שמע קודם טהרת מקוה. וגם בשבת קודש נזהרין לטבול טבילה זו כמבואר בפוסקים. ומצוה על כל צבור לתקן מקוה חמה בכל יום והעושה כן מאריך ימים*.

א) להעתיק כל ענינים שנאמרו בספרים בענין טבילת עזרא מצריך חיבור בפ"ע ע"כ לא העתקנו רק ראשי פרקים להראות עד היכן הדברים מגיעין ושגם הגאונים הקדמונים שלא השתייכו לכת החסידים כלל דקדקו בכך ועד כמה. ושלקו"ע התפלה יותר מקובלת עם הטבילה.

ובטרם הצעת הדברים אבאר מ"ש בפנים דעוד יש בו תועלת עצומה. הנה כבר האריכו הסופרים וספרים בגודל חומר עון ז"ל אפילו במקרה ח"ו שפוגם בעליונים ובתחתונים ואין דבר הנותן כח לחיצונים כזה ושכל חיות האדם ומזלו בזה ובבא בהא תליא. וכבר אמרו דורשי הרשימות – הכל תלוי במז"ל – ולעיל באות ז' הרחבתי הדיבור בזה קצת. גם זאת ידוע לכל מעיינים מאשר כתבו הספרים כי טבילה במקוה ביום הפגם אין למעלה הימנו והוא מוכרח לניקוי העון, ואין להאריך, ומ"מ כתבתי קצת לקמן את יב**. איברא החוש מעיד דהרגיל בטבילה זו נזהר בו לעולם גם לצורה מקרה לילה אבל האינו נזהרין לעולם אין נזהרין והוא גרעון כפי שהביאו ספרים הנ"ל וכבר נתפשט המנהג אצל החסידים ואנשי מעשה לטבול בכל יום. כמ"ש בסמוך בשם משמרת שלום. ובסמוך הבאתי בשם בעש"ט הק' זכ"ע דטבילה עומד במקום תענית יום אחד. ע"ש. ועי' בש"ס ברכות פ"ג וכן במ"א ומ"ב סי' פ"ח דהמשמש מטתו אפילו חולי, יותר מחויב, ומצינו בדחז"ל דישאל קדושים היו נוהגין בטבילה זו מאליהם עוד לפני מתן תורה, כדאי' בתדב"א (פ"ז).

ודע דאע"ג שהחסידים הן הן שהפיצו מנהג זה לטבול בבוקר לפני התפלה. מ"מ כן נהגו והנהיגו הרבה מגדולי אשכנזים אצל תלמידיהם, ומקובל אצל נכדי הגה"צ ממאד (מהר"ש בראך זצ"ל) שהי' תלמיד מובהק למהר"ם שיק זצ"ל שאמר לו דמפני ג' דברים אוהב החסידים ואחד מהם מפני שנהרין בטבילת עזרא, ובתולדות שמואל (אונסדארף) דב' דברים יש להתנהג כחסידים – אש ומים – היינו התלהבות בתפלה, וטבילה בכל יום.

בקדמונים – בענין הטבילה:

- א.** בכ"מ (סוף ה' קרי"ש) שלא בטלוח אלא נתבטלה מעצמה מפני שלא הי' כח ברוב הצבור לעמוד בה. וכי ע"ז בפמ"ג (פ"ח א"א א') דמי שירצה לנהוג ולטבול תע"ב. ולהלן שם (ש"ג מש"ז ג') דמי שטובל תמיד חשיב אצלו טבילת מצוה.
- ב.** כבר העיד הרמב"ם באגרת על עצמו דמעולם לא ביטל טבילה זו, וכל הטובל במקוה כטובל במימי הדעת (תרי" ברכות כב.).
- ג.** כי רבינו האי גאון ז"ל דלא אמרי' בטלוחו לטבילותא אלא לגבי קרי"ש אבל לתפלה אין מתפללין עד שירחצו (שם).
- ד.** והר"ף ז"ל כי ולא טבילה דוקא אלא רחיצה ב' קבין (ר"ף שם).
- ה.** התפלה יותר מקובלת עם הטבילה לדברי הכל (שם בשם הרב"י).
- ו.** בטור סו"ס רמ"א כי דהמחמיר תע"ב.
- ז.** בחינוך (מצוה ק"פ) כי: אמנם בענפ"ש המטהר לקריו גם היום מדה טובה ומשובחת היא לו, יודע דרך טוב ורוב טובה יחזו בה ותע"ב.
- ח.** במאירי (ברכות כב.) כי: מ"מ טבילה זו קדושה גדולה וכל המחמיר בה תע"ב.
- ט.** בירושלמי (ברכות פ"ג הדי') אמרו: דכל המחמיר בה יאריך ימים בטובה.
- י.** בשו"ת מן השמים (סי' ה') וז"ל: ועבדתם את ד' זו תפלה, אפשר טמא מקריב קרבן וכו' וד"ז גורם אריכות הגלות וכו' שמענו מאחורי הפרגוד ולטהר כל ישראל יחד א"א, אך אם יטהרו ש"צ בכל מקום ימהרו ביאת הגואל.
- יא.** כי הרא"ה (בהקדמה לשער בית הנשים): ואדונינו אדון כל הנביאים נצטוה בפרישתו, וגם אנו נצטוינו לגדולה להטהר בטבילה, רבותינו ז"ל אמרו הרבו בטבילות לאחוז במדות וכו' עכ"ל.
- יב.** בסי' הפרדס לרש"י ז"ל, דענין טבילת בע"ק הוא ענין של קידוש השם בפני גוים. וכ"ה בתשובת הגאונים שער תשובה סי' חצ"ר כמבואר בכ"י ח"ג סי' נ"ה.
- יג.** בשו"ת מן השמים דברים נפלאים עד מאד בענין טבילת עזרא מפי הקב"ה – הבאתיו בסמוך או"ק ט"ו* ע"ש.

יב. הכוזרי (מאמר כ' ס"י ס') דמי שהוא בענפ"ש ירגיש בנפשו שינוי כל עוד שלא רחץ לקריו, וכבר ניסה שמפסידים במגעם דברים דקים כפנינים ויינות (מובא בדע"ת).

יג. דעת הר"ש במס' ידים דמ"מ תשעה קבין בעינן (מובא בשו"מ ח"א קכ"ג).

יד. באחרונים בענין טבילה:

בח"א (כלל ג' סעי' ל"ז) ומ"ב אות ד' בשם א"ר, ומ"מ אנשי מעשה נוהגין בתקנה זו. ועמ"ש לעיל בשם פ"ג דהמחמיר חע"ב.

בערוה"ש (פ"ח ב'): ומדברי הרמב"ם נראה שלא החכמים ביטלוהו אלא מאליה נבטלה מפני שלא יכלו לעמוד בתקנה זו וכו', ולכן מצינו במשניות שנהגו בתקנה זו לפי שעדיין לא נבטלה, וגם עכשיו יש מהדרים ששומרים לטבול לקירוין וכו' עכ"ל.

בשו"ת פרי השדה (ח"ד סי' ב') דבזה"ז יש מהדרים ששומרים לטבול לקירוין וכו' עכ"ל.

בשו"ת פרי השדה (ח"ד סי' ב') דבזה"ז דשכיחי מקואות ל"ש לומר מ"ש הכ"מ שא"א לעמוד בתקנה זו וע"כ הוא יותר חובה מבימים הקדמונים. (אמר המו"ל: וכ"ש בזה"ז שבית הטבילה בנוי ומשוכלל עם כל המצטרך ובפרט כשהוא באותו בנין שבבית הכנסת).

בדע"ת בשם שו"ת בשמים ראש סי' כ' דאסור בתפלין כ"ז שלא טבל. ועמ"ש ע"ז בשו"ת פרשת מרדכי סי' ה'.

בשו"ת שו"מ מהד"ג ח"א סי' קכ"ג דן אי מהני התרה למי שקיבל לטבול לתפלה וכן בפרה"ד שם.

ודעת שו"ת חסל"א סי' י', ושו"ת יד יצחק ח"א קכ"ט, דמהני התרה וכ"ה בש"מ ה' טב"ע. ועי' בת"ח כלל ג' ס"ק פ"ב.

בתורת חיים (סופר) סי' פ"ח דהאינדא דיש טבילה בחמין אין מהראוי לזלזל בטבילה זו דמגמ' מוכח שהקילו בה משום צינה.

בשו"ת עין יצחק (או"ח סי' ב') דלי"מ התרה ע"ז, דכיון דמבואר בגמרא ובירושלמי דהמחמיר בה מאריכין – ימיו ושנותיו לא מצי להתחרט ע"ז בלבב שלם דודאי רוצה בברכת חז"ל.

בשו"ת שו"מ הנ"ל דנהגו עלמא חסידים ואנשי מעשה לטבול לתפלה והוי כמו נדר ואי"ל התרה, ועוד כ' שם דלא בטלו לטבילותא רק לתורה ולא לתפלה.

בשו"ת נפש חי' (או"ח סי' מ') דאין להקהל רשות לסגור את המקוה לאנשים – אפי' אם הכוונה שלא יעשה אי נקי ומונעים הנשים מליכך למקוה – וכל המבטל דינו כמבטל רבים מלעשות מצוה.

בכה"ח סי' ע"ו אות פ"א דהנהגין לטבול מנהג יפה הוא שאין למעלה הימנו כדי שתעלה תפלתם ותוכתתם למעלה בקדושה ובטהרה ועליהם תבא ברכת טוב, עכ"ל.

וע"ע דבר נפלא בשו"ת נוי"ב מהד"ק או"ח ל"ב שמסדר תשובה לאחד, וכ': ומה טוב שלא יבטל מטבילת קרי, ע"ש. ובשו"ת תפארת צבי על יור"ד ח"ב סי' כ"ז, הבאתיו בדין טבילה בשב"ק – בסמוך. ובאוצר החיים להגה"ק מקאמארנא זצוק"ל (פ' מצורע מצוה קע"ז) וז"ל: וכל הטובל במקוה מטומאתו אף בזה"ז מקיים מ"ע מרמ"ח מצות ונפשו מזדככת כד' רבינו הקדוש בעל החינוך. ובסגולות ישראל (מע' ט' אות א') להגאון מהר"ש ליפשיץ בעמה"ח ברי"א, וז"ל: והזהיר בטבילת עזרא יהי מובטח שלא ישלוט בו דבר כישוף, וכל שונאיו יפלו תחתיו וכל הדינים נמתקים מעליו, וכל אריכות הגלות וכל הצרות הבאות על ישראל בדור הזה היא ע"י שבטלו טבילת עזרא, עכ"ל.

והאמת ניתן להיאמר דהמעין היטב בדברי הקדמונים דלהלן שכתבו להתיר טבילה זו אפילו בעצם יום הכפורים להרגיל בו ש"מ דבעיניהם לאו דבר פשוט הוא. וכן יש ללמוד מהכרעת האחרונים שם להקל. וגם מד' מאורי האחרונים שהתאמצו לתת יד להמקילין בשבת כדבסמוך.

בשו"ת דבר משה (סי' ס"ד) וז"ל לזה רמזו חז"ל באמרו (מד"ר ויקרא פ"א) ת"ח שאי"ב דעת נבילה טובה הימנו כמאמרם ז"ל דעת – זה סדר טהרות – ולז"א כל ת"ח שאי"ב דעת ר"ל שאי"ל טהרה במקוה נבילה טובה הימנו אחר שאיננו טהור מטומאת קרי שהוא חמור מכל הטומאות מפני שיוצא מגופו, עכ"ל.

בשו"ת אמרי יוסף (ח"ב סי' ר"א אות א') דאין לסתור מקוה ישנה לבנות במקומה חדשה דביטול אנשים הרגילין במקוה לאו מילתא דוטרנא הוא, ע"ש.

בקצה"ג על מט"א תיקונים והשמטות לסי' תקפ"ה דלדעת מרן החת"ס לאור הקפידא ששי"ץ עכ"פ יטבול, בזה"ז כל יחיד דינו כשי"ץ.

ובזמן הזה: בשו"ת פרה"ש הנ"ל דבזה"ז דשכיחי מקואות חובה יותר (הבאתיו לעיל). בתורת חיים (סופר) סי' פ"ח וז"ל: ובפרט באינדא שיש טבילה בחמין ע"כ אין מהראוי לזלזל בטבילה זו דבגמ' מוכח שהקילו משום צינה משא"כ בזה"ז, ולא עוד דלתפלה הרבה מחמירין שעדיין התקנה במקומה עומדת, ובשו"מ (מהד"ג ח"א קנ"ד) דהוי כחפלת ערבית רשות וקבלו עליהן חובה והוכיח מתוספתא ידים פ"ב דחובה הוא.

(טו) מספרן של צדיקים: מצוה לטבול ולזהר שלא יאמר דבר שבקדושה בעוד טומאתו עליו אם לא מאונס ודוחק גדול, כך פסק מרן האריז"ל (בשלח"ט שם וז"ל ומרן הבעש"ט הזהיר מאד אף באונס ודוחק שיטבול בהכרח פעם אחד. וכ' בס' משמרת שלום (קייאדנוב) סי' ב' וז"ל: וקבלה בידיו מקוה"ק רוח אפינו הבעש"ט זצ"ל כי כשצריך למקוה וטובל את עצמו לא יזיק לו בשום אופן, ע"ש.

ועי' בס' מאור ושמש עה"ת פ' אמור שכי' שא"א לו לאדם שישגי תכלית יראת ה' אלא אם נזהר בטבילת עזרא וכו' ואם הוא לומד ומתפלל ואינו נזהר בטבילה זו א"א בשום אופן להגיע לגופי תורה ומצות ואם הוא לומד ספרי קבלה והוא בלתי טהור יוכל לבא חלילה ע"ז לידי אפיקורסות ובזמנים הקודמים שהיה דבר ה' יקר בימים ההם ולא היו יודעים מיראת הרוממות כלל זאת היה מחמת שהיה לומדים תורה ולא נזהרו בטבילה זו והכת ש"ת ימ"ש שהיו אז בימים ההם מזה נעשו אפיקורסים שלמדו ספרי קבלה בטומאת הגוף והיה העולם שם עד שבאו שני המאורות הגדולים לעולם הבעש"ט הקדוש ואדמו"ר הרב ר' אלימלך נבג"מ והם פתחו שער לה' צדיקים יבואו בו שלא

יהרהר אדם שום הרהור תורה עד שיטבול עצמו לקריו שחכמי הגמרא לא בטלוהו אלא מפני שאין רוב הציבור יכולין לעמוד בה אבל אותן האנשים הרוצים להשיג גופי התורה ומצות צריכין להיות נזהר מאוד בטבילה זו עכ"ל ע"ש.

בס' ליקוטי תורה (פ' תבא, ד"ה תחת) דאחד מג' דברים להסיר המונע בתפלה הוא המקוה, ע"ש. מובא בקצה"ש סו"ס י"ב.

בס' אורח לחיים (פ' ראה עה"כ כל צפור) וז"ל: בשם כאדמו"ר מהר"י זצ"ל"ה יראה ד' טהורה עומדת לעד כי האדם הרוצה ליכנס בעבודת השי"ת ולהיות ירי"ש לאמתו צריך לשמור טבילות עזרא בלי לעבור בעת הצורך. וביותר לתפלה צריך האדם לטבול עצמו. הגם שבטלו לטבילת עזרא מ"מ לתפלה לא בטלו וצריך האדם לשמור זאת שלא לעבור חלילה ע"ז... עכ"ל.

בראשית חכמה (שער אהבה פ"א) וז"ל: והזהיר לעשות הטבילה בזמנה בודאי לא ישיגהו שום מזיק כי שומר מצוה לא ידע דבר רע.

ברחמי האב (אות כ"ט), להיות טהור בכל עת ושלא להתעצל לטבול במקוה בכוונה רצוי' כי הכל הולך אחר הכוונה.

טו* בשו"ת מן השמים (סי' ה') יש תשובה נפלאה מן השמים בנחיצות ומעלות טבילה זו, ואחר התשובה שאל פעם בי אם הדברים יצאו מפי הקב"ה והשיבו הן. ולימוד ומוסר גדול בענין הטבילה יש ללמוד מכל תיבה כמעט, ע"כ אמרתי להעתיק כל תשובה עם השאלה ומשם ילמוד כל מעיין שמעלת הטבילה גבוה מעל גבוה.

וזה לשון השאלה: על טבילת בעלי קריין דאמרי' בטלוה לטבילותא כר"י בן בתירא, וכתבו הגאונים דהני"מ לקר"ש ולד"ת אבל לתפלה צריך טבילה או ט' קבין, ויש מקילין ואומרים דאפי' לתפלה בטלוה וסומכים על הירושלמי דאמר בפרק יום הכפורים דאסור ברחיצה אסור בתש"ה מבעי שהרי צריך לרחוץ קודם שיתפלל ומשני במקום שנהגו שלא לטבול אי נמי תפטר קודם תקנה, וע"ז שאלתי אם יש לסמוך על הירושלמי ולומר כי תקנת עזרא לא נתקבלה בכל המקומות ובמקום שנהגו נהגו, ובמקום שלא נהגו מותר להתפלל בלא טבילה ובלא ט' קבין, ואם הלכה כדברי הגאונים שמחמירין ואומרים שצריך טבילה או ט' קבין לתפלה.

והתשובה:

והשיבו ועבדתם את ד' אלהיכם זו תפלה, ואפשר טמא ומקריב קרבן. וא"ת שאר טומאות אינו דומה טומאה היוצאה מאונס לטומאה היוצאה מדעת, אינו דומה טומאה הבאה מחוץ לטומאה היוצאה מגופו, ועזרא כשתיקן ברוה"ק ראה ותיקן, ועל הירושלמי דע אילו חיה עמהם בב"ה לא מצאו ידיהם, ועוד הרי חזר בו ואמר קודם תקנת עזרא נשנית משנה זו, ודבר זה גורם אורך הגלות כי אם היתה תפלת ישראל כתיקונה היה כבר נשמע תפלתם זה ימים רבים אך סבלות הגלות ומע"ט ות"ת הם העומדים לישראל. ואח"ז השיבו שמענו מאחורי הפרגוד ולטהר כל ישראל יחד א"י אך אם טהרו ש"ץ בכ"מ אבא אליך וברכתך, אחרי ראותי כל אלה **שאלתי** ליל ג' י"ט כסליו **אם בא לפי מאת ה' ואם לאו**, וכך היתה שאלתי אנא מלך עליון האל הגדול והגבור והנורא שומר הברית והחסד לאוהביו. שמור בריתך וחסדיך עמנו וצוה למלאכך הקדושים הממונים על תשובת שאלת חלום הקדושים הממונים על תשובת שאלת חלום להשיבני על מה שאשאל לפני כבודך תשובה אמיתית ונכונה דבר דיבור על אופניו ברור ומבואר בפי ובהלכה בלי שום ספק אשר שאלתי בענין טבילת בע"ק, אם נאצלו הדברים מרוה"ק ואם יש בהם תועלת וטוב לגלות לחתני ר' יוסף ולצוות עליו להודיע לחכמי הארץ או אם באו לפי מרוח אחרת ואין בהם תועלת וטוב לי להסתירם ולהעלימם.

והשיבו, באמת היה דבר ה'. והדברים עתיקים עתיק יומין אמרן והיום יום בשורה וחכינו עד אור הבוקר, אח"ז השיבו והאיש אשר יעשו בזדון לבלתי שמוע אל הכהן העומד לשרת שם ומת האיש ההוא, והנה אנכי עמך ושמתך בכל אשר תלך.

עוד אעתיק דבר נורא מאוד מכו' האריז"ל (בפע"ח שער השבת פ"ג) דהנהר בטבילת מקוה נעשה מטבילה **טבל** – י' שמתחבר להקב"ה להיות אחד כביכול ואשרי חלקו ואם אינו נזהר בטבילת מצוה אז נעשה **בטל** י' ח"ו שמקצץ בנטיעות ח"ו וע"ע בבי"צ פט"ב סי' ע"ט שמצא בשו"ת הגאונים (שע"ת סי' חצ"ר לר"ה גאון) כיון דהישמעאלים נזהרין בזה לכן גם לישראל לזהר בזה.

טו** בס' דרך אמונה ומעשה רב (דף נ"ב) וז"ל: גם פע"א אמר (רה"ק מהר"ן מברעסלוב זצוק"ל) שצריכין לזהר מאד לטבול באותו היום שיהי' האדם בלתי טהור ואפי' אם לא יוכל לטבול בבוקר עכ"פ יטבול באותו היום אפילו לפנות ערב כי צריכין לזהר מאד לטבול באותו היום דוקא... גם בלי"ז הזהיר מאד **להיות רגיל בטבילת מקוה** (גם בסתם) ואמר שבימים שאין אומרים בהם תחינה כגון ביומי דניסן וכיוצא המובאים בשו"ע צריכין להיות רגיל ביותר בטבילת מקוה, עכ"ל.

בס' בית אהרן (קארלין) בליקוטים: ואמר (הרה"ק מהר"א מקרלין זצוק"ל) ששמע בשם הבעש"ט זצוק"ל וזכ"ע פ"י הפסוק בזעם תצעד ארץ. בזעם ר"ת זביחה – עירובין – מקואות שע"י דברים אלו תצעד ותתייסד הארץ. עוד אמר דא"י בספרים אע"פ שאין נבואה בחו"ל אבל במקום מים יוכל להיות. עוד אמר שמי שמאמין באמת בטהרתו במקוה ונהנה ומקבל חיות מזה בטוח הוא אף שהוא חלש ורחיצת המים מזיקין לו עכ"ז הטבילה לא תזיק לו כלל, ע"ש.

בסידור לב שמח בהקדמה וז"ל: וגם העיקר טהרת הלב לזהר ללמוד לשמה הוא להיות התי"ח נזהר במקוה וכו'. ושמעתי ממו"ח הרה"ק מבעלז' זלה"ה (הוא השר שלום מבעלזא זכ"ע) שלכך מסיים הגמ' בברכות (בסוגיא דטב"ע) כל הנזהר בה מאריך ימים שדרך התי"ח ש"ל מיזוג רך ולכך אומר שאם ילך למקוה יזיק לו. ולכך אי' בגמרא כל הנזהר בהמאריך ימים מבלי היזק חלילה, עכ"ל שם.

בנימוקי או"ח (לבעל מנח"א זצ"ל) סי' פ"ח דיפה מנהג חסידים ואנשי מעשה שנתפשט דרכם לזהר בטב"ע ולכן **נכון מה שנהרין בכ"מ שעכ"פ הבעל תפלה לא יעמוד לפני העמוד** אם לא הי' מקודם בבוקר במקוה. וצ"ע שם לעיין בספרו חו"ש עה"ת ומנח"א שמביא מקור דהוא דת יהודית לטבול במקוה, ע"ש.

ובס' הכנה דרבה (לבעל ערוה"ב) דף טו"ב אות י"א מזהיר באזהרה אחר אזהרה לזהר בטב"ע, וע"ע עמק יהושע האחרון בסופו בע"ז.

שאלה? נפשי חשקה לדעת אם כל הזוהר הוא רק סתרי תורה השייך רק לבני עליה, או שיש בו גם חלק הנגלה שאוכל לעסוק בו שיביא לי תועלת לעבודת השם.

תשובה! ספר הזהר הוא עיקר כל ספרי מוסר, והוא ילהב לבך בשלהבת אש לעבודה התמימה, ספר הזהר הוא המפתח והוא הסוגר

א. בספר סור מרע ועשה טוב (דף ט"ז ע"ב) וז"ל: תדבק נפשך בספרי יראים שתראה בכל עת חיובך לבורא כל עולמים, ובפרט בספר הזהר שהוא עיקר כל ספרי מוסר, והוא ילהב לבך בשלהבת אש לעבודה התמימה, ספר הזהר הוא המפתח והוא הסוגר, עכ"ל.

ב. על חלק הנסתר שבו כתב בספר יסוד ושורש העבודה (שער ו' פ"ג) וז"ל: **אין אדם יכול לבוא אל קצת השגת גדולתו ורוממותו יתברך שמו מכל לימודינו, כמו מלימוד חכמת הקבלה, וביחוד מלימוד ספר זהר הקדוש והתיקונים, חכמת אדם תאיר פניו וכו'.**

החיוב לכל אחד להשתוקק לעסוק בכל חלקי ספר הזהר

מובא במדרש ששואלים לאדם אם עסק במעשה מרכבה, שהוא כללות חכמת הקבלה, ששורשו מבואר בספר הזהר, וכן כתב האריז"ל (בתחילת שער המצות) שמי שלא השלים עצמו בעולם הזה אפילו בחלק אחד מחלקי פ'שט ר'מז ד'רוש ס'וד של התורה כפי ערכו, יצטרך לשוב ולהתגלגל עד שישלים עצמו ע"כ.

ולא יאמר אדם שהוא אינו יכול להשיג חלק סתרי התורה, כי יש כח לכל אדם להשיג את כל חלקי התורה כפי ערכו (כמבואר בספר ראשית חכמה ושלה"ק ובהקדמת ספר שער היחוד והאמונה).

ראה בהקדמת המהרז"ו לשער ההקדמות, וזה תוכן דבריו: **ולא מבעיא בחלק הנגלה שבזהר, שבו בודאי יכול כל אדם לעסוק, כמו שהוא עוסק בשאר מדרשי חז"ל, אלא אפילו בחלק סתרי התורה שבזהר יכול כל אדם לעסוק בו אפילו בעיון, כמו שהוא עוסק בנגלות התורה בעיון, ומי שאינו יכול לעסוק בנגלות התורה בעיון, לפחות יעסוק בבקיאות בספר הזהר, חוץ מה שרגילים כלל ישראל לגרוס את לשון הזהר ואת ספר תקוני הזהר תמיד, ובפרט בחדש אלול, המקדש ומטהר את נפש האדם ומלהיבו לעבודת השם יתברך, שזהו כל תכלית לימוד וגירסת הזהר הקדוש אך ורק להתקרב להקב"ה ולזכות ליראת השם.**

וועד לעורר על לימוד ספר הזוהר הקדוש

ובס' מאמר מרדכי (דף כה.) להקדוש המפורסם מהר"ם מנאדבורנא זצוק"ל שפע"א דבר רבינו הקדוש ואמר בע"ק אסור בתורה ותפלה אע"פ דבשי"ע כתיב להיתר בעלי שו"ע הי' בעלי רוחה"ק והבינו שיהי' הדור חלוש מלטבול ואם יאסרו הלימוד והתפלה תורה מה תהא בה. אבל דעו שאמת הוא שבע"ק אסור בתורה ותפלה, עכ"ל.

בשל"ה אות טהרה וז"ל: ואני אומר הבא לטהר מסייעין לו מי שעושה מוסכם לעשות בטהרה בודאי הקב"ה יסייע לו להזמין לו טהרה, ע"ש.

בסה"ק מגיד תעלומה (ברכות טו.) לבעל בני יששכר דטבילה יותר חשובה מקרבן על המזבח. וע"ע במשני"ח (שארית יום ראשון) וז"ל: ועיקר כוונת עסקו בתורה תהי' להשיגה וכו' וכדי שלא יהי' לו עיכוב להשיגה לא יעצב לעולם ולא ימנע עצמו לעולם להיות טהור ע"י טבילה כי זהו העיקר, עכ"ל.